

Ansvarsarter

Sedan år 2015 arbetar vi i Kristianstads kommun med lokala ansvarsarter. Begreppet "ansvarsart" används inom naturvård för hotade arter som har sin huvudsakliga utbredning inom ett begränsat område. Ett konkret exempel på en lokal ansvarsart är växten jättemöja. I Sverige växer den bara i Kristianstads kommun.

Syftet med att utse kommunala ansvarsarter är att bevara några av våra mest sällsynta och hotade arter i kommunen. Arbetet kommer att drivas långsiktigt och i samarbete med länsstyrelsen, privata markägare och föreningar. Samtidigt som vi gynnar ansvarsarter kommer åtgärderna ofta att leda till förbättrade livsvillkor för en lång rad andra arter.

Hjälp oss att rapportera in fynd!

Brukar du leta arter när du är ute i naturen? Rapportera gärna in dem till någon av de hemsidor som finns för inrapportering av hotade arter.

Ett sådant exempel är Artportalen. Artportalen är för observationer av Sveriges växter, djur och svampar. Vem som helst kan rapportera vilka arter de sett i naturen.

Foto: Christer Neideman, Sländan

Du kan också hjälpa oss genom att rapportera in fynd av de arter som är lokala ansvarsarter. På vår hemsida finns ett formulär för att rapportera in fynd. Där kan du också läsa mer om de arter som är lokala ansvarsarter. Se www.kristianstad.se/ansvarsarter

Svarttärnan

- en lokal ansvarsart

Kristianstads
kommun

Svarttärna - *Chilidonias niger*

Svarttärnan är en liten mörk tärna som främst lever på insekter. När den har häckningsdräkt utmärks den av svart huvud och undersida av kroppen, den jämnfärgade mörkgrå ovansidan, vit undersida av stjärten samt mörk näbb och mörka ben.

Visste du att...

Svarttärnan kan emellanåt förflytta sig flera kilometer från sin häckplats för att hitta föda.

Arten häckar i kolonier som kan bestå av 5-50 par. Svarttärnan trivs vid vegetationsrika sjöar eller större dammar med tät flytbladsvegetation. Även blöta tuviga starrkärr fungerar bra. De fångar alla möjliga sorters insekter, larver och småfisk som har anknytning till vattenmiljöer. Antingen fångas insekterna vid vattenytan, luften eller på vegetationen.

Svarttärnan är en av Kristianstad kommuns ansvarsarter, det vill säga hotade arter som är karakteristiska för orten. Totalt har 46 arter blivit utsedda till ansvarsarter i kommunen.

Svarttärna vid Herculesdammarna.

Foto: Sven Birkedal, Sländan

Historiskt har svarttärnan minskat mycket på grund av torrläggning och uppodling av grunda slättsjöar och kärrområden. Detta har pågått sedan 1800-talet. Vattenregleringar i form av invallningar, dikningar och regleringar av sjöar och andra våtmarker missgynnar arten eftersom viktiga häcknings- och födoplatser förstörs.

Även igenväxning som sker på grund av upphört bete och slätter missgynnar svarttärnan. Det beror på att grunda vattenområden med rik insektsfauna försvinner. Det finns minst sagt många anledningar till att det kan gå fel för svarttärnan. Ytterligare några exempel är vattenståndshöjningar under ruvningstiden, störningar av människor och predation av fyrfotadjur och kråkor. När kolonierna är större kan dock antalet förlorade kullar på grund av predation minska.

Lokalt är den främsta anledningen till att svarttärnan minskat att säven mer eller mindre har försvunnit i Hammarsjön och Araslövssjön. Eftersom svarttärnans bon låg på hopfluten säv eller i kanten av sävruggar har tillgången till områden med säv stor betydelse för arten. Idag finns svarttärnan bara kvar vid Herculesdammarna. För att gynna svarttärnan behöver befintliga och potentiella häck- och födolokaler skyddas och restaureras.